

1.
.
2.
3
4
5
6

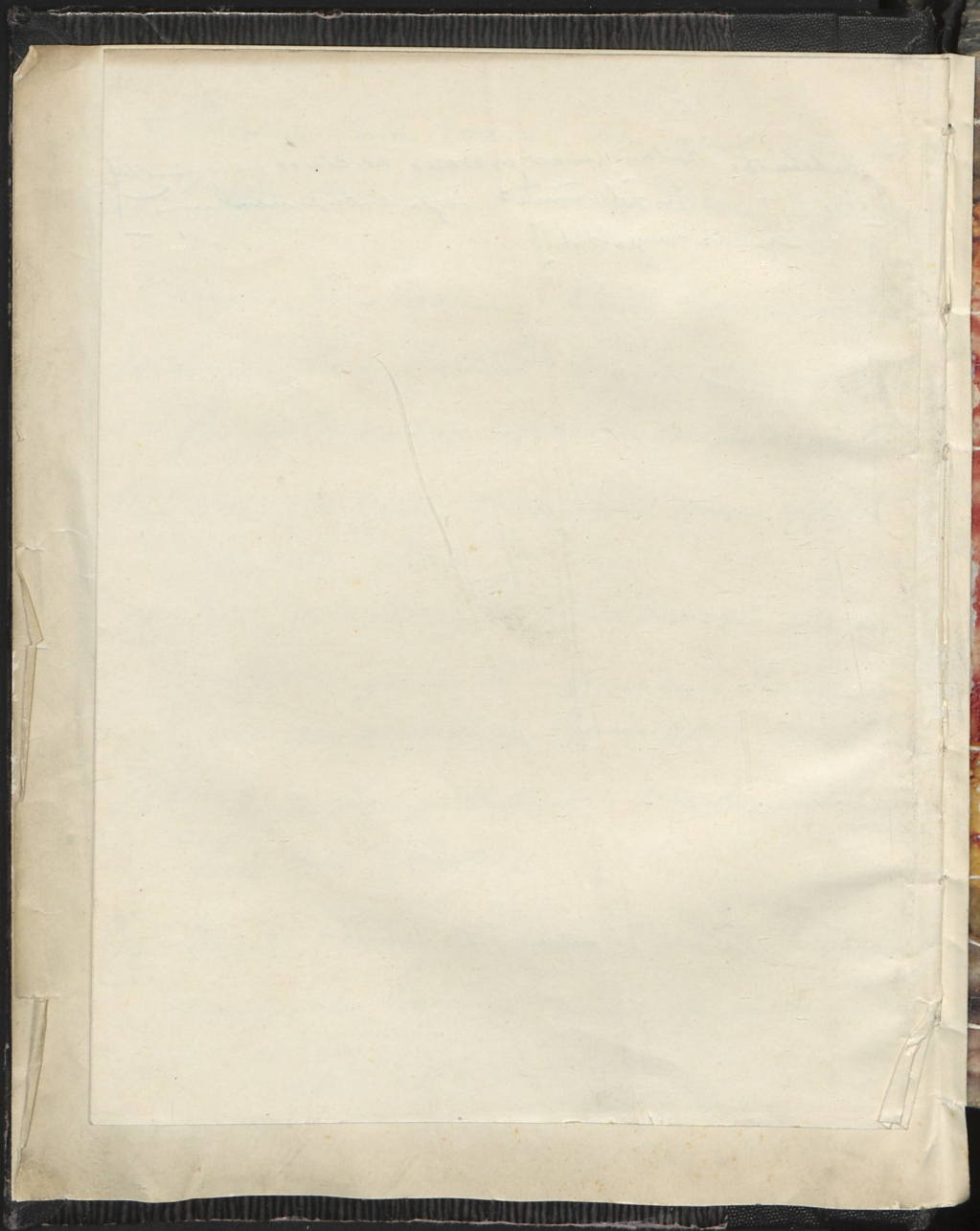
1747.

1. Beckmann, Justus Bonhard und Beckmann, Otto David
Haindt: Gedanken vom Reformiren des Rechts, womit
Sie ihre iustehente Winter - Vorlesungen anzeigen.
- 2° Beckmann, Justus Bonhardus: De obligatione mandantis
erga mandatarium fines mandati excedentem.
- 3° Beckmann, Otto David Haindt: De feudo emto
sub pacto de retro vendendo.
- 4° Boehmerus, Jo. Samuel Fridericus: De legitima
cadaveris occisi sectione 2 Sempt. 1747 - 1761.
5. Boehmerus, Justus Henricus: Differentiam legationum
pavorum et non pavorum praecipue intrinsecae quae
legis Falcidiae . . . capitulat.
6. Funckerus, Joannes: De crimine raptus eorumque operandi
motu et usu.

8. Theorinus, Carolus Willib. : Deo, quod iustum est
 secundum observantiam C. Theonitum circa jus gabella-
 rum.
9. Langius, Francus Frackinus : De docta librorum notitia
10. Langius, Francus Frackinus : De elegantiori eruditione
 facultates animae superiores egregie argente
- 11° = Nettelbladt, Daniel : De coronatione ejusque effectu
 inter gentes. 2 Tomi
12. Pauli, Carolus Fridericus : De jure principis circa res
 nullius in genere, et in specie regis Borussiae
 circa res nullius in Borussia.
- 13° = Reuber, Johannes Henrich : De archa, pacto imper-
 fecto, data. 2 Tomi.
- [14. Ursinus, Theobaldus Christophorus, ad. b. t. Pro-rector :
 ad exaequales honores . . . Martinus Schumacher . . .

enthalten die *Provaria* proceres ac cives . . . iuvit.

[Nr. 14 ist des Fol.-Formats wegen entnommen und
separat eingestellt.]

18
DISSERTATIO IVRIS GENTIVM POSITIVI
DE 1747 116
CORONATIONE
EIVSQVE
EFFECTV INTER GENTES

QVAM
PRAESIDE
VIRO CONSULTISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
D. DANIELE NETTELBLADT
POTENTISS. PRVSS. REGI A CONSILIIIS AVLICIS,
ET PROFESSORE IVRIVM ORDINARIO
IN FESTO CORONATIONIS
POTENTISSIMI REGIS DANIAE

DIE IV. SEPTEMBR. MDCCXLVII
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI

SUBMITTET
HENRICVS WILHELMVS LÜBBEN
OLDENBURGENSIS.

HALAE,
TYPIS HENDELIANIS.

(5½)

DISSERTATIO IVRIS OPTIMUM POSUIT
DE
CORONATIONE
PVLICAE
EFFECTV INTER GENTES

AVIA
P. A. S. I. D. R.
THEODORUS WILHELMUS FRIEDRICH
D. DANIEL NEFFERBACH
POTENTISSIMO REGIS DANIAE
THEODORUS WILHELMUS FRIEDRICH
D. DANIEL NEFFERBACH

DISSERTATIO IVRIS GENTIVM POSITIVI
D E
CORONATIONE EIVSQUE
EFFECTV INTER GENTES.

C A P. I.
PRINCIPIA QVAEDAM GENERALIA IVRIS
GENTIVM POSITIVI.

§. I.
Egregia illa iurisprudentiae pars, quae circa iura & obligationes gentium inter se versatur, indeque hodierno loquendi vsu *iurisprudentia gentium* appellatur, merito adhuc, quod dolendum, ad eas disciplinas referenda, quae nondum satis ex-
cultae, & in academiis fere negliguntur. Nec mirum est hanc iurisprudentiae partem, quae dignitate tamen omnes reliquas antecellit, haec fata expertam esse, cum eruditi
A ad-

2 *Dissertatio iuris gentium positiui*

adhuc circa quaestionem praeiudicalem: *an detur ius gentium a iure naturae diuersum?* occupati, & de partibus huius disciplinae constituendis inter se non conueniant, qui non negant eius existentiam.

Sch. Notum est, quas lites excitauerit a GROTIO sic dictum ius gentium arbitrarium, quod a SELDENO, PUFFENDORFIO, HERTIO aliisque impugnatum, & super adhuc destruere conatus est DN. M. BERTLINGIUS in dissert. *de iure gentium voluntario*, Goeringae hoc anno edita. Non desunt tamen qui a partibus GROTII stant, eiusque defensionem felici successu contra PUFFENDORFIUM eiusque adfelas, susceperunt, inter quos praesertim huius Academiae quondam decus & ornamentum B. de LVDEWIG nominandus, qui in diss. *de laesione iuris gentium* egregie vindicauit Grotianum de iure gentium voluntario dogma.

§. II.

Ut vero eo clarius elucescat, ius gentium a GROTIO voluntarium dictum non ad entia rationis esse referendum, et ne desint principia demonstrandi, operae pretium erit, pauca quaedam de partibus iurisprudentiae gentium praefari. Quod natura, prout inter singulos homines in statu naturali viuentes et inter subditos et superiorem, ita etiam inter gentes iura et obligationes constituat, negare nemo audebit, nec vnquam quis, si recte recorder, negauit. Quod vero etiam gentes inter se voluntate sua vel expressa vel tacita sibi iura & obligationes constituere possint, itidem negare nemo potest, qui quamlibet gentem vnam repraesentare personam non audet negare. Sic itaque iura & obligationes gentium inter se ex parte natura, ex parte gentium voluntas constituit, quae si a se inuicem separantur, duae inde oriuntur iurisprudentiae gentium partes, quarum prima merito *naturalis*, posterior vero *positiua* appellatur.

Sch. I.

Sch. 1. Non primus sum qui has duas iurisprudentiae gentium partes constituit, cum non solum omnes ii, qui cum GRO-
TIO ius gentium voluntarium admittunt, mecum consentiant, sed & Perill. L. B. AB ICKSTATT in *Elementis iuris gentium* Lib. 1. c. 2. §. 1 seqq. hanc partitionem agnoscat, & prouocet ad *Cel. ROVSSET* qui in tractatu: *des interets des Princes & des pretensions de puissances de l'Europe*, inquit: ces loix, que les Princes ont entre eux sont de deux sortes; les unes sont eternelles, ce sont les loix de l'equite, de la raison, de la conscience — — les autres sont volontaires, positives & dressées d'un commun consentement; celle-ci sont renfermées dans les traites, accords, conventions, alliances, conclues entre les souverains pour regler leurs droits presens & terminer leurs querelles & leurs disputes, Eandem distinctionem quoque approbat du MONT preface du corps diplomatique: le droit de gens selon moi peut & doit etre defini, le droit respectiv des peuples les uns envers les autres & aussi en eux memes & ce droit est ou NATUREL ou CONTRACTE. Legi etiam hac de re meretur MOSERIANA elegans disquisitione: von dem Völkerecht überhaupt, und von den Europäischen insbesondere Moserianis Part. 1. n. 4. inserta.

Sch. 2. Quamuis vero per se pateat ius gentium positium a iure naturae differre, an etiam ius gentium naturale a iure naturae singulorum hominum in statu naturali uiuentium differat? merito tamen quaeritur. Vulgaris quidem est cantilena, ius gentium esse ius naturae singulorum hominum ad inregras gentes applicatum, sicque vix mereri ius gentium naturale speciatim pertractari, quae cantilena cum suavis sit, decipit & decipit multos, efficitque in academiis negligi etiam iuris gentium naturalis studium, cum iam iuris gentium positium vix mentio fiat, vt non sine causa B. DE LÜDDEWIG in scriptis suis, quauis data occasione, hunc neglectum deplorat, & recte iudicet *Illustr. CLAFEX* in dem Bernunferecht Lib. 2. cap. 1. §. 317; Es sollte derjenige dem publico einen ungemeynen Dienst thun, welcher diese bißhero unbekandte disciplin, so die Academisten jungen Leuten durch ihre alberne Lehre de iure gentium voluntario prorsus non dabili bey nahe ganz aus dem Kopf gebracht, geschichtmäßig aus-
füh-

4 *Dissertatio iuris gentium positivi*

führete und erbrerete. Quod vero omnino ius gentium naturale ab ipso iure naturae singulorum hominum differat, iam amplius obscurum esse nequit postquam in eruditorum manibus versantur egregia Elementa iuris gentium, quae L. B. ab ICKSTATI auctore prodierunt, ex quorum inspectione statim patet, quam erronea sit vulgaris doctrina.

Sch. 3. Quam absona sit vulgaris illa de iure gentium naturali doctrina, adhuc clarius elucescit, si perpendimus omnes gentes simul sumtas, etsi nunquam generalem quandam societatem de communi salute & securitate promovenda expresso pacto inierint, tamen vivere in tali societate, quae commode *Systema gentium* appellari potest, id quod etiam iam perspexit M. CALLIERS dans sa maniere de negotier avec les souverains, qui cap. 2. eleganter ita inchoat. „Pour bien connoitre, de quelle utilité peuvent etre les negociations; il faut considerer, que sous les etats, dans l'Europe est composee ont entre eux des liaisons & des commerces necessaires, qui sont, qu'on peut le regarder comme des membres d'une meme republique, & qu'il ne peut presque point arriver de changement considerable en quelques uns de ses membres, qui ne soit capable de troubler les repos de toutes les autres.“ Per naturam huius maximae societatis in qua gentes vivunt vero, varia iura inter gentes constituuntur quae inter singulos homines locum habere nequeunt, & quoties iura singulorum hominum inter gentes non possunt locum habere salvo hoc gentium systemate, alia iura ex huius systematis natura deducenda locum habent. Maxima itaque quae est inter ius naturae quoad singulos homines in statu naturali viventes, & ius gentium naturale, differentia, iam ex his quae brevibus dicta, & alio loco & tempore vberiore explicationem a Dn. PRAESIDE accipient, cognosci potest.

§. III.

Sed mitto iurisprudentiam gentium naturalem et ad positivam me conuerto, ut propius accedam ad scopum meum. Iurisprudentia gentium positiva continet iura et obligationes gentium

rium inter se, quae voluntate sua sibi constituerunt (§. 2.); iura et obligationes, quae gentes inter se voluntate sua constituerunt vero, vel sunt iura et obligationes quibus omnes, saltem morariore gentes, inter se vtuntur, vel iura & obligationes, quibus tantum quaedam gentes inter se vtuntur, vnde oritur iurisprudentiae gentium positiuae subdiuisio in *generalem* & *specialem*.

§. IV.

Obscrvantia gentium est regula tacita gentium voluntate constituta, secundum quam actiones suas determinare obligantur.

§. V.

Idem actus a gentibus saepe repetiti *Mores gentium* appellantur.

§. VI.

Soli mores gentium non constituunt obseruantiam gentium nec obligant perfecte gentes ad imitandum, sed datur tamen nihilofecius gentium obseruantia. Cum gentes, vti constat ex primis iurisprudentiae gentium naturalis principis, a se inuicem sint independentes, vna alteram, nisi consentiat, obligare nequit. Qui consensus cum desit in moribus (§. 3.) et tamen is ad obseruantiam gentium introducendum necessarius (§. 4.), soli mores nondum constituunt obseruantiam gentium, nec obligant gentes ad imitandum.

Esti vero mores gentium, hoc est, iidem actus gentium saepe reiterati, non operentur gentium obseruantiam, ideo tamen non illico sequitur nullam inter gentes dari obseruantiam. Cum enim gentium actus vel vnicus vel etiam plures, pro circumstantiarum diuersitate ad notitiam aliarum gentium peruenire possint, sique

hi actus tales ut aliae gentes loqui potuissent et debuissent, nisi velint inde oriri regulam imposterum obseruandam, nec tamen loquuntur, tacite consentiant ex his actibus oriri regulam, secundum quam in posterum actiones liberae determinandae, talisque regula obseruantia gentium appelletur (§. 4.), quin detur obseruantia gentium dubio caret.

Sch. Neglecta differentia inter obseruantiam gentium & mores gentium, excitauit & adhuc alit, si quid video, controuersiam de iure gentium voluntario Grotiano. Defensores GROTII enim non defendere intendunt, mores gentium ius facere, sed tantum de obseruantia gentium hoc asserunt, quamuis non satis cauti sint in exemplis ad quae prouocant seligendis, nec distincte mentem suam explicant. Oppugnatores huius sententiae itaque, GROTII adsecelas defendere omnes gentium mores ius facere credunt, & sic in hac controuersia quadrata miscentur rotundis, abique ea tandem in veram logomachiam. Miror me in his castris etiam pugnantem inuenire acutissimum & doctissimum HERTIUM in diss. de lytro sect. I. §. 2 seqq. opusc. Tom. I. p. in 160 seqq. edit. A. 1737. Disputat etiam contra obseruantiae gentium existentiam THOMASIVS tam in *Iurisprudencia diuina* Lib. I. cap. 2. pag. 109. quam in dissert. de iure consuetudinis & obseruantiae §. 22. cuius argumenta resoluit illustr. GLAFEX l. c. §. 298 seqq. Nec desunt exempla a posteriori comprobantia, quam defendo, thesin, quae larga manu suppeditat de GOEBEL in dissert. de obseruantia gentium & imperii. Cap. I.

§. VII.

Decorum gentium positium seu arbitrarium est determinatio actionum gentium permissuarum, aliarum gentium actionibus conformiter facta. *Actiones permissuas* vero appello, quae nec praeceptae nec prohibitae.

Sch.

Sch. Non iam sollicitus sum de generali decori notione, sed potius decori definitionem accommodari statim ad id decorum, quod dicitur decorum gentium positivum. De generali decori notione sollicitus legat egregias Perill. huius Academiae Cancellarii L. B. DE WOLF de decoro meditationes *Philos. pract. univ. Part. I. §. 194.* & iungat *Cel. SPITZNERI* diss. de notione decori distincta completa, dubia contra hanc definitionem mota, si vult legere resoluta. Non multum a mea, abluat *Celeberrimi Hafniensis ICti Illustr. SCHEIDII* decori in comm. de rationi belli §. 1. data definitio: *Decorum* inquit *VIR CONSULTISSIMVS* in aliis hominibus eiusdem nobiscum sortis & conditionis, quoad res indifferentes, nullaque superioris regula definitas, ad existimationem nobis conciliandam vel certe contemptum evitandum, prudenter imitandis ponimus. De decoro gentium vero specialiora dabunt L. B. ABICKSTATT in *Element. Iur. gent. Lib. 2. cap. 1. §. 15* seqq. & *TREVERVS* in diss. de decoro gentium circa belli initia cap. 1.

§. VIII.

Si gentium mores non degenerant in obseruantiam gentium, decorum gentium constituunt. Si enim gentium mores non degenerant in obseruantiam gentium, non perfecte obligant gentes (6.), quamuis contineant gentium aliarum actiones vniformes (5.). Cum itaque, si gentes iis moribus conformiter viuunt, actiones permissiuas aliarum gentium actionibus conformiter determinent, haec determinatio actionum vero constituat decorum gentium (§. 7.), si gentium mores non degenerant in obseruantiam gentium, inde oritur decorum gentium positivum.

Sch. En tibi fontem decori gentium positiui seu arbitrarij, ex quo patet, ex historia in quo gentium decorum positivum consistat discendum esse.

§. IX.

§. IX

Cum gentes non perfecte obligatae ad imitandum mores aliarum gentium (§. 6.), decorum gentium vero consistat in morum imitatione (§. 7. 5.); gentes ad decorum obseruandum non sunt perfecte obligatae, sed pertinet potius decori gentium custodia respectu aliarum gentium ad officia humanitatis, respectu gentis agentis vero ad regulas prudentiae. Cumque genti, quae officia humanitatis denegat, vicissim ea denegari a gente, cui denegantur, possunt (per princ. iur. gent.); si quae gens decorum erga alias non obseruat, ei recte gentes aliae etiam denegant officia decori.

Sch. Praxis inter gentes vbique obuia haec principia satis comprobatur. Placet tamen vnico recentissimo exemplo principia de decoro gentium suppeditata illustrare, quod relatum legitimus in Nouellis Politicis Ratisbonensibus, Beitrag zu der XXXIIsten Woche his verbis: den 21sten auf den 22sten des Nachts, trachteten die Franzosen sich der Schanze Ryck in de Pot zu bemächtigen, es wurden dieselben aber mit Verlust zurück gewiesen. Den folgenden Morgen begehrete der Graf von Löwenthal, zu Beerdigung der Todten Stillstand der Waffen, es soll ihm aber, wie man versichert zur Antwort seyn gegeben worden: daß man ihm, dem Gebrauch nach solchen zugestanden haben würde, wann er nach den Gesetzen und Regulen des Krieges die Stadt belagert, und die Festungswerke zu bemeistern sich beflissen hätte; nachdem er aber nur die Stadt zu verbrennen suchte, so wäre man entschlossen weder Waffenstillstand zu begehren, noch zu ertheilen.

OBSERVATIO I.

Silent annales vnquam omnium gentium, vel etiam saltem moratorum, summos imperantes conuentum seu concilium generale celebrasse, in eoque vnanimi consensu sibi regulas constituisse,

uisse, ex quibus gentium iura et obligationes aestimari in posterum debeant. Et prout HENRICI IV. Galliae regis de congregando communi et generali gentium iudicio, ne quidem huc pertinet, ita etiam exitu caruit. Concilia oecumenica vero, ad quae personae ecclesiasticae conuocatae de negotiis ecclesiasticis deliberandi et decreta pangendi causa, annales non ignorant. Vid. LVDWIGII Gelehrte Anzeigen P. 3. n. 39. §. 41. p. 371.

§. X.

Vnicus fons iurisprudentiae gentium positivae generalis est observantia gentium: iurisprudentiae gentium positivae specialis fontes vero sunt tam observantia gentium, quam pacta expressa; quibus fontibus quoad gentes catholicam religionem proficentes in causis ecclesiasticis accedunt canones conciliorum generalium et Pontificum Decreta. Iurisprudentia gentium positiva continet iura et obligationes gentium inter se quae voluntate sua sibi constituerunt, (§. 2.), et generalis, quibus omnes gentes utuntur (§. 3.). At enim vero voluntas gentium, qua sibi iura & obligationes constituerunt, aut expressa aut tacita sit, necesse est, expressa vero cum desit (*Obs. I.*) tacita sola remanet. Haec vero cum constituat observantiam gentium (§. 4.); vnicus fons iurisprudentiae gentium positivae generalis est observantia gentium.

Quod vero quaedam gentes inter se pactis expressis iura et obligationes determinauerint, nulla indiget probatione, et dari inter illas observantias iam eunctum (§. 5); hinc iurisprudentiae gentium positivae particularis fons, tam pacta, quam observantia gentium sunt.

At enim vero gentes catholicam religionem proficentes agnoscunt Pontificis monarchiam in ecclesiasticis & conciliorum vniuersalium decreta seu canones, communi earum consensu stabilitae

litae (*Obs. I.*). Singulae gentes catholicae religioni addictae itaque canones conciliorum generalium & pontificum decreta in ecclesiasticis causis pro lege agnoscere debent, hincque sunt fons ex quo iura et obligationes earum inter se in causis ecclesiasticis aestimari debent.

Sch. 1. Confirmant dicta, quae de eminenti Pontificis Romani in Christianos auctoritate LEIBNITIVS in praefatione *Cod. iuris gentium diplomatici* disseruit. *Habent autem inquit Christiani aliud quoque vinculum commune, ius scilicet diuinum positivum, quod in sacris libris continetur, quibus accedunt sacri codices, tota ecclesia recepti & postea in occidente Pontificia iura, submittentibus sese Regibus populisque, & in uniuersum (nec sane praeter rationem) ante superioris seculi schisma placuisse diu videtur, ut gentium christianorum republica communis intelligeretur cuius capita essent in sacris Pontifex maximus, in temporalibus Imperator Romanorum &c.*

Sch. 2. Sunt qui adhuc alium fontem, nimirum voluntatem diuinam, addunt, indeque nouam iurisprudentiae gentium positivae partem efformant, quam appellant, *iurisprudentiam gentium diuinam*. Audiamus III. MOSERVM qui l. c. §. 7. (*vid. not. ad §. 1.*) ait: Es ist kein Zweifel daß diejenigen Völkern, welche einen göttlichen, entweder der menschlichen Natur eingepflanzten, oder aber geoffenbarten und schriftlich verzeichneten Willen und Befehl erkennen, demselbigen auch Folge zu leisten verbunden seyen, z. E. wann Christus sagt: liebet eure Feinde, segnet die euch fluchen, thut wohl denen die euch beleidigen und verfolgen ic. was ihr wollt daß euch die Leute thun sollen, das thut ihr ihnen auch ic. so gilt es nicht nur denen einzelnen Menschen, sondern auch ganzen Völkern, und entweder seynd sie keine Christen, oder sie müssen sich bequemen, auch diesen Geboten Christi nachzukommen, und also giebt es göttliches Völkerecht, welches einen Theil der Gottesgelahrtheit ausmachet. Etsi vero certissimum sit omnes homines, sicque etiam gentes, voluntati diuinæ obtemperare debere, non tamen puto ideo Peculiarem iurisprudentiae gentium positivae partem esse consti-

situendam, quippe quae non nisi communia omnium christiano-
rum officia, ad gentes applicata, contineret. Placent V. C.
IO. AVG. HELLEFELDT hac de re meditationes, quas in
Diff. Prael. de fontibus iuris quo illustres utuntur, quae ornata
frontem egregii operis, quod ex schedis b. focerum BVRC.
GOTTH. STRVVI sub titulo: *Iurisprudencia heroica* eden-
do, & pietati in b. focerum satisfacit, & orbi literato utilis
existit, proposuit his verbis: *vt omnes leges sic diuinae quoque
aut ex recta cognoscuntur ratione, aut ex reuelatione. Leges quas
recta diffinit ratio omnino gentes obligant, & vniuersales omnes
sunt, & hinc ad ius gentium referri nequeunt particulae. Solae
igitur ex diuinis legibus, quae ad ius gentium particulae referri
queunt, supersunt in sacro codice reuelatae. Quae vel consequen-
dae remedia aeternae salutis proponunt, aut a Deo tanquam su-
premo reipublicae iudaicae legislatore sunt constitutae. Postero-
res, licet sapientissimo sancitae, statui tamen iudeorum accommo-
datae, mutato gentium statu non obligant. Prioris vero generis
leges ita sunt comparatae vt ipse Deus rectaque ratio earum obser-
uantiam homines a se inuicem extorquere nolit, indeque ius haud
producent in foro externo inter gentes perfectum, licet in foro
conscientiae imperantes illis adstringantur omnino.*

Sec. 3. Et haec sunt principia generalia iuris gentium posi-
tium, quibus innotitur sequens tractatio, quae cum desit adhuc
sistema huius iuris, aliunde suppleri, cumque multis dubiis ob-
noxia, non sine omni probatione adsumi potuerunt. Etsi ita-
que valde improbem consuetudinem eorum, qui cum demon-
strationes nequere volunt in scriptis peculiarem doctrinam expo-
nentibus, a primis maxime remotis principiis initium faciunt,
hic tamen debui, ob iam dictas rationes, exceptionem a regu-
la admittere.

C A P. II.

D E

CORONATIONE IN GENERE, EIVSQUE
SECUNDVM IVS GENTIUM POSITIVVM
REQUISITIS.

§. XI.

Coronatio est actus solemnis, quo imperans vel eius coniux corona aliisque insigniis ornatur, ungitur, additis variis aliis ritibus.

Sch. 1. Coronationis vox, mox in sensu latiori, mox in sensu strictiori, accipitur. Hic sumitur in significato latiori, cum in strictiori significato coronatio sit actus solemnis, quo corona imperanti eiusve coniugi imponitur; sicque in hoc significato strictiori, pars coronationis in sensu latiori sumtae sit. Et prout in genere coronationis vocabulum hunc duplicem significatum admittit, ita in specie in Imp. R. G. coronatio Imperatoris in hoc duplici significato sumitur, vti iam monuit auctor scripti *Select. iur. publ. nou. P. XI. cap. II. inserti: von Erbdeutung der Frage: Ob der erwählte Römische Kayser vor der Erbdeutung, die Majestätrechte ausüben könne? §. 2.*

Sch. 2. Quod in definitione coronationis aliae ceremoniae, praeter coronae aliorumque insignium applicationem &unctionem, non in specie enarrantur, sed generaliter tantum adiiuntur: *additis aliis ritibus*, neminem vt spero offendet, qui perpendit, me hic non definire coronationem in hoc vel illo regno vtitam, sed potius in genere quaecumque coronationem, nullo habito huius vel illius regni respectu, vnde nec plures ceremoniae specificae enarrari potuerunt, quam quas vbiicumque observari constat. Quamvis vero in omnibus coronationibus, corona aliisque insigniis ornari & ungui coronandos constat, reliquas

de Coronatione eiusque effectu inter gentes.

iquas solemnitates tamen differre ex descriptione diuersarum coronationum in diuersis regnis, quam exhibuit LUNIGIVS in *Theatro ceremoniali* Part. 1. Sect. 5. cap. 10. & 11. patet.

Sch. 3. Coronarum aliorumque insignium, olei quo vinctio fit, & reliquarum ceremoniarum, veluti professionis, religionis, iuramenti, creationis equitum, munerum erogationis, conuiuii, descriptio, cum ad historiam spectet, nec vllum habeat vsum in hac tractatione, merito hic negligitur. Adeat qui harum solemnitatum descriptionem legere cupit SELDENVM de *Tit. Hon. P. 1. c. 8. §. 1. p. 146.* & BECMANNVM in *Synt. Dignit. illust. Diff. V.* in specie vero quoad coronas B. SCHMETZELIVM de *coronis tam antiquis quam hodiernis usque regis, speciatim de origine & fatis sacre angelicae & apostolicae regni Hungariae coronae.*

§. XII.

Coronatio duplex est, vel coronatio *imperantis*, vel coronatio *coniugis imperantis*; & coronatio *imperantis*, vel est coronatio *imperantis futuri*, vel coronatio *imperantis praesentis*.

Sch. Constat inter omnes, si non semper, nonnunquam tamen etiam praeter imperantes, & coniuges imperantium; & nonnunquam etiam futuros imperantes, quibus tantum destinata est futura successio, coronari. Praeter has recensitas personas vero alias coronari, aut vnquam coronatas esse, exempla desunt. Cum vero effectus coronationis pro diuersitate personarum, quae coronantur differant, has diuersas coronationes a se inuicem distingui necesse est.

§. XIII.

Ceremoniae seu solemnitates in iure gentium appellantur instituta, quae in negotiis gentes respicientibus, absque necessaria ratione recepta.

Sch. Ceremoniarum apparatus, quem plane ignorat ius gentium naturale, in iure gentium positivo utramque facit paginam, & non tantum in conventionibus imperantium, & circa eorum legatos, ceremoniae inter gentes receptae, quamvis negari nequeat, hoc negotium, quo gentes legatos ad se invicem mittunt, praesertim multis ceremoniis esse repletum & a tempore pacis Westphalicae ceremonias quoad legatos magis esse determinatas. Vid. BRUNNEMANN *dissert. de iure ceremoniali circa legatos*. Hinc manifestum est nimis restrictum esse conceptum ceremoniarum, quem exhibet STELVE in dem Europäischen Hof-Ceremoniel, qui cap. 2. §. 2. ait: das Ceremoniel ist eine unter den souverains, oder ihnen gleichenden Personen ex pacto, consuetudine, possessione eingeführte Ordnung, nach welcher sie sich, deren Gesandte und Abgesandte bey Zusammenkünften zu achten haben, damit keinem zu viel, noch zu wenig geschehe. Evolvat potius qui ambitum ceremoniarum inter gentes receptorum cognoscere vult, L. B. ABICKSTATT *Elem. iur. gentium* L. 6. C. 3. §. 3. ubi praecipua capita seu obiecta ceremoniarum recenset.

§. XIV.

Coronatio est ceremonia. Coronatio est actus, quo imperans vel eius coniux corona aliisque insigniis ornatur, vnguitur, additis variis aliis ritibus (§. II.). At enim vero nulla ratio huius actus allegare potest, quae talis, ut ex ea intelligi possit, contradictionem inuoluere esse aliquem imperantem aut eius coniugem, qui non corona aliisque insigniis ornatus & vinctus, sicque nec habet hic actus rationem necessariam. Cum itaque coronatio institutum, quod absque ratione necessaria receptum, tale vero pertineat ad ceremonias (§. 13.) & coronatio ceremoniis adnumeranda.

Sch. Etsi itaque coronationis actus destituatur ratione necessaria, non desunt tamen rationes arbitrariae ob quas solemniter inauguratio inualuit. Malo eas Perill. BOEHMERI, quam
mcis,

meis, exprimere verbis. Ita autem ille in *Introd. in Ius publ. uniuersale* Part. Spec. Lib. 1. cap. 4. §. 34. postquam coronationes nihil addere, nihil detrahere summae potestati imperantium docuerat, in nota subiecta rationes arbitrarias indicat: *Origo harum ceremoniarum quidem ex origine decori in genere repetenda est, specialiter vero ex duplici causa diriuanda esse videtur: 1) ut regiae dignitatis eo efficacius exstet iudicium, praesertim cum apud Ethnicos reges quandam diuinam uenerationem a subditis postulasse videantur: 2) ut subditis imperans eo uenerabilior redderetur. Inde regibus solennia insignia ab antiquis temporibus attributa sunt, quae apud quascunque gentes variant, vid. KNICHEN in oper. polit. lib. 2. p. 1. c. §. th. 4. Plebis enim ea est indoles ut sensibus & imaginatione plus valeat, quam iudicio. Nihil autem magis plebem ad uenerationem & obsequium incitat, nihil magis auctoritatem imperanti apud plebem conciliat, quam externa eiusmodi pompa. Ex hoc fonte quoque reginae coronantur, quibus tamen nulla imperii potestas competit, imo etiam hi, quibus tantum destinata est futura successio, adeoque magis ad dignitatis regiae splendorem pertinet, quam ut praeclara summae potestatis character sit.*

§. XV.

Esti coronatio non nisi ceremonia sit, hoc tamen non obstat, quo minus producere possit effectus. Coronatio ideo ceremonia est quoniam non habet rationem necessariam (§. 14.). At enim uero, ut aliquid tanquam causa producat effectus, hoc non dependet a ratione propter quam aliquid fieri solet, prout ex ipsa causae efficientis notione per se patet, sicque nec ideo coronatio est actus effectu suo destitutus quoniam est ceremonia.

Sch. Vix opus esset hoc moneri, nisi plerumque hoc argumento uterentur, qui omnes coronationi, praesertim secundum ius naturae, denegant effectus, sicque uix eius mentionem faciunt, addita ratione, quoniam est mera solennitas.

§. XVI.

§. XVI. *Coronatio non est iuris naturalis, sed potius moribus originem debet.* Cum coronatio pertineat ad ceremonias (§. 4.), omnes omnino ceremonias vero ius naturae ignoret, cum non habeant rationem necessariam (§. 13.), quod & coronatio non sit iuris naturalis manifestum est.

At enim vero inualuit tamen coronationis ritus, qui cum per demonstrata non sit iuris naturalis, nec vnquam Gentes per foedus quoddam generale se obstrinxerit ad hunc ritum introducendum (*Obser. I.*), moribus eum debere originem adparet.

Sch. Et talem originem coronationem habuisse, testatur historia, ex qua tamen constat, hunc ritum inaugurandi Imperantes, non vnicum esse, quo gentes vsi, nec in ea praecise forma statim ab initio in vsu fuisse. Apud Germanos olim ritum scuto extollendi principem ad designanda regni auspicia, in vsu fuisse constat inter omnes; de quo ritu exstat elegans SCHWARZIANA Diss. de antiquo ritu, eleuandi principes inaugurandos, & de quibusdam sacris formulis & eleuandi caerimoniis. Nec minus etiam per hastae traditionem regimen susceptum esse, tandemque etiam coronationem stricte sic dictam, atque vnctionem inualuisse docet, *Illustr. MASCOVIUS* in Diss. de regali imperiali que Augustorum Germaniae Augustarumque coronatione Cap. I.

OBSERVATIO II.

Ex quo tempore inualuit regalis vnctio inter Christianos ex pristino more Iudaeorum, vnctionis ritus peractus a personis ecclesiasticis, prout iam apud Iudaeos vnctio erat sacerdotalis actus; & prout successiue pleraque christiana regna hunc morem introduxere, primariis regnorum Clericis haec functio peragenda demandata, ita, vt in plerisque regnis certi Praesules ecclesiastici con-

constituti, quibus ius vngendi per leges fundamentales concessum. Rationem huius consuetudinis indicat, qui & eam testimoniis confirmat BECMANNVS in *Syntagmate Dign. illustr.* Diss. V. Cap. II. & Cap. I. §. 2. Non tamen semper vnctio a regnorum Metropolitanis facta, sed potius recte obseruat DN. de LVDEWIG in Diss. de *Auspicio Regum* Cap. IV. §. *Inueniuntur in historia varii reges, quos superstitio egerat, vt Romam contenderent ad consecrationem a Pontifice reportandam relictis domi metropolitanis, quibus alias haec sparta fuerat commissa.*

OBSERVATIO III.

Quamuis vero iam ab origine vnctionis ad nostra vsque tempora vnctio a praecipuis regni clericis peragi soleat, coronae impositio tamen, quae constituit coronationem in specie sic dictam non semper a personis ecclesiasticis peracta, quamuis cum vnctionis ceremonia & hanc ad se traxerint Clerici, indeque etiam haud raro a clericis peragi soleat. Sic notum est, quam quod notissimum, nonnunquam coronandum sibi ipsi coronam imponere, quod iam antiquissimis temporibus LVDOVICVM PIVM iubente patre CAROLO, fecisse, narrat inter alios THEGANVS de *gestis Ludou. Pii* Cap. VI. *Imperator Karolus . . . habuit grande colloquium cum eis (Proceribus & populo). Aquisgrani in palatio . . . interrogans omnes a maximo usque ad minimum, si ei placuisset, vt nomen suum, id est, imperatoris filio Ludouico tradidisset. Illi omnes responderunt: Dei esse admonitionem illius rei. Quo facto pervexit ad Ecclesiam, peruenitque ante Altare super quod coronam auream aliam, quam ipse gestabat in capite suo, iussit imponi. Postquam diu orauerunt ipse et filius eius, locutus est ad filium suum coram multitudine Pontificum et Optimatum suorum. . . . Tunc iussit eum Pater, vt propriis manibus coronam, quae erat super altare, eleuaret, et capiti suo imponeret.* Huic antiquissimo exemplo varia recentiora iungi

C

pos.

possunt, ubique obuia. Nonnunquam etiam patres filii coronas imposuisse legimus, quod ipsum Ludouicum Pium fecisse constat. Nonnunquam alii Laici hoc officio funguntur, veluti in recentissimis germanicis coronationibus Legati absentium Archiepiscoporum.

§. XVII.

Publici actus commode dispecsi possunt in *ecclesiasticos*, si respiciunt negotia ecclesiam respicientia, qui etiam appellari solent *hierarchici*; & *politicos*, qui respiciunt negotia ecclesiam non respicientia.

§. XVIII.

Cum clerici non absolute inhabiles ad negotia ecclesiam non respicientia, peragenda; *non omnes actus a clericis peragendi statim sunt actus ecclesiastici*. Cumque nec valeat consequentia a ceremoniis ecclesiasticis, qui in actu peragendo adhibentur, ad ipsam actuum qualitatem; *esi ceremoniae ecclesiasticae adhibeantur, in actu quodam peragendo, ideo tamen nondum sequitur, eum esse actum ecclesiasticum*.

Sch. His praemissis, in hoc capite tria tractanda sunt 1) de Coronationis qualitate (§. 19-22.), 2) de iis, qui coronari possunt (§. 23. 24.), et 3) de iure coronandi & coronantis qualitibus (§. 25. 26. 27.).

§. XIX.

Gentes non sunt perfecte obligatae, vt in coronatione obseruent eam coronationis formam, quae huc usque a gentibus, obseruata, quamuis contra decorum gentium posituum ageret gens, quae plane negligeret formam coronationis, quae inter gentes usu inuuluit. Cum alterius gentis non interfuit, qua forma adhibita

bita apud hanc gentem coronatio peragatur, nec debet nec potest gens loqui, siue hac, siue illa forma peragatur coronatio. At enim vero is demum tacite consentit, qui loqui debuisset & potuisset, nec tamen loquitur, hincque nec innumera multitudo coronationum secundum certam formam peractarum operatur tacitum consensum gentium, hac forma usitata coronationes esse peragendas. Vbi autem deficit consensus gentium tacitus, ibi deest obseruantia gentium (§. 4) hinc forma coronationis inter gentes hactenus usitata non inuoluit obseruantiam gentium, vi cuius coronationes, hac praecise forma obseruata, peragendae.

Cum tamen forma coronationis, quae usu inualuit, contineat gentium actus saepius repetitos, sicque mores gentium constituat (§. 5) qui non degenerant in obseruantiam gentium (per Demonstr. n. 1). Quoties vero mores gentium non degenerant in obseruantiam gentium, inde oritur decorum gentium (§. 8). Contra decorum gentium itaque ageret gens, quae plane negligeret, quae usu inualuit, coronationis formam.

Sch. Quamuis vero alias in actibus sollempnibus etiam ad minimas circumstantias respici soleat, earumque defectus eos inualidos reddat, quod tamen in istiusmodi actibus, in quibus forma non nisi ob decori rationem obseruanda, non tam stricte inhaerendum sit omnibus & singulis sollempnitatibus, ex ipsa decori natura & indole facile patet. Quod vero praxis adspuleretur meae sententiae patet ex noua & gloriosa coronatione FRIEDERICI I. Borussorum Regis gloriosae memoriae, quam accommodatam esse ad formam coronationis in aliis regnis usitam, docet inspectio descriptionis huius Coronationis, quae sub titulo: Preussische Ordnungsgeschichte prodit.

§. XX.

Coronatio, quatenus constat ex coronae aliorumque insignium applicatione, non est negotium ecclesiasticum, nec tale quod

quod ex clericis peragendum; quatenus vero vñtionem sub se comprehendit per se quidem non est negotium ecclesiasticum, sed moribus tale factum, quod a clericis peragendum, ita tamen, ut non sit negotium ecclesiasticum, sed potius negotium politicum. Coronæ aliorumque insignium applicationem, quæ in coronatione fit, secundum suam naturam & essentiam, non esse actum, religionem vlllo modo respicientem, sicque talem, qui ecclesiam respicit, per se pater. Sed & ne quidem moribus inualuit tantum a clericis coronæ aliorum insignium applicationem fieri (*Observ. 111.*); quod itaque, quoad hunc actum, coronatio non sit negotium ecclesiasticum, nec moribus tale factum, quod a clericis peragendum, dubio caret (§. 17.).

Cum vero vñctio coronandi sit illinitio certarum corporis partium oleo facta, quis non videt itidem hunc actum per se talem non esse qui respicit ecclesiam, hincque nec per se est ecclesiasticus (§. 17.).

At enim vero cum historia doceat, vñctiones a prima origine ad nostra vsque tempora a clericis esse peractas (*Observ. 11.*); per mores hoc negotium factum clericorum negotium.

Est autem constitutio imperantium in rebus publicis negotium domesticum cuiuslibet reipublicæ. Quo iure vero vimur in constitutione, eo iure etiam uti debemus in omnibus sollennitatibus & ceremoniis, circa constitutionem imperantis obuenientibus, ad quas etiam pertinet tota coronatio, quæ itaque non est negotium ecclesiam, sed potius negotium reipublicam, cuius superior coronandus, respiciens, sicque hoc negotium ecclesiasticum non est, sed potius negotium politicum (§. 17.)

Sch. AUCTOR scripti, quod haud ita pridem prodit, sub titulo: *An Electores Archiepiscopi, Moguntinus aut Coloniensis, sacro pallio dumtaxat carentes, rite inungant Germanorum Regem?* qui prout ipse fatetur, pontificiae religioni addictus, & de quo recte iudicatur MOSERVS: Er schreibt, als ein ehrlicher Deutscher, so, daß es zuweilen nicht nach dem Geschmact des Römischen Hofes seyn wird, vid. Eius Beytrag zu dem neuesten Staatsrecht und Staatshistorie Teuschlandes 1ster Theil 12tes Capitel § 6. non sine fundamento itaque defendit s̄pho XXVIII. actum coronationis, non esse actum ecclesiasticum hierarchicum, sed mere, ut ait, domesticum, quae non tam ecclesiae solemnitas est, quam Regni & nationis, non profecta ex concessione Papae, neque huius ordinationi vlllo modo subiecta, cum solum Germaniae Ordinum sit determinare, an Rex eorum, a quo, quando, ubi, & quo ritu sit coronandus. Quod vero, quae hic de Germania dicuntur, in genere valeant de omnibus Rebuspublicis, manifestum est.

§. XXI.

Vnctio regalis secundum Ius Canonicum non est actus ordinis. Actus ordinis secundum Ius Canonicum dicuntur ii, quos vel persona habilitatur ad ministerium Altaris, aut ipsum Sacramentum confertur. At enim vero per vnctionem nec coronandus ad ministerium Altaris habilitatur, nec per eam Sacramentum confertur, hincque nullo modo potest secundum Ius Canonicum ad actus ordinis referri.

Sch. Vulgo vnctio regalis refertur ad ordinis actus quamvis ne quidem veritatis speciem habeat haec sententia. Non enim valet de hac vnctione seu consecratione, quod de aliis consecrationibus valet. Prout etiam inde, quod dentur consecrationes, quae ad actus ordinis pertinent, nondum sequitur, omnes consecrationes ad actus ordinis esse referendas, sed potius respiciendum ad finem & effectum consecrationis, indeque aestimandum, an ad iura ordinis referri debeat, vel non. Vnde veritati consentanea sunt CONRINGII, in *Affertione Iur, Mogunt.*

verba: Nec enim consecratio illa regia sacrum characterem imprimit, aut vere meretur accenseri numero consecrationum aliarum, sed potius externa quaedam est ceremonia, ad exemplum moris Hebraeorum composita, idque aeuo sequiori tantum inter gentes Germanicas atque Sarmaticas. Vid. АУТОРА scripti (not. ad §. 20.) allegati §. XXI.

§. XXII.

Ceremonias in coronatione adhibendas Ius Gentium non determinat, ita, ut ne quidem Imperantes Catholici observati sint ad formam unctionis, Iure Canonico praescriptam, observandam. Ponamus iure gentium determinatam esse coronationis formam, aut ius gentium positivum, eam determinare necesse est (§. 2.). Non vero eam determinat Ius gentium naturale, cum iuris naturalis non sit coronatio (§. 16.), nec determinat eam ius positivum generale, cum illud non nisi in observantia nitatur (§. 10.) inde vero non oriatur observantia Gentium, quod hoc vel illo modo haecenus peracta a gentibus coronatio (§. 19.); hinc plane non est determinata forma coronationis secundum Ius Gentium.

Quamvis vero Imperantes Pontificii, Conciliorum canones & Pontificum decreta observare debeant, haec obligatio tamen non nisi in causis ecclesiasticis locum habet (§. 10.) qualis cum non sit coronatio (§. 20.) nec Imperantes pontificii obligati sunt, ut observent formam unctionis in Iure Canonico praescriptam.

OBSERVATIO IV.

Moris esse inter Gentes, reges tantum, non alios Imperantes, etsi sint summi Imperantes, vngi, tam notum est quam quod notissimum. Ne tamen sine omni auctoritate loquar, testimonium

monium denuntio LVDEWIGIO, testi in his rebus omni exceptione maiori, qui in *Comment. ad A. B. Tit. IV. §. 1. not. n. p. 456.* obseruat: Die Gewohnheit hat die Salbung auf die Königskronen eingeschränket, so daß ich keinen souverainen Herzog wüßte, der sich zum Herzog hätte salben lassen wollen. Obgleich man nicht allein Königskronen, sondern auch Fürstentronen zu machen pfieget.

§. XXIII.

Secundum ius gentium quilibet summus imperans, et si non splendet regis titulo, sed nonnisi Ducis axiomate utatur coronari potest, quamvis eos, qui non sunt reges vngi, decorum gentium permittat. Cum supremi imperantes a se inuicem natura sint independentes, nec voluntate sua leges sibi constituerunt de ceremoniis in inaugurationibus obseruandis, cum nec expressa voluntas adsit (*Obseru. 1.*) nec tacita voluntate talis obseruancia gentium oriri possit (§. 19.); quod quicumque summi Imperantes coronari possint patet.

Ast vñctionis ritus secundum gentium mores hæctenus nonnisi a regibus frequentatur (*Obseru. IV.*) si itaque Dux, aliusque Imperans regio titulo non splens vngeretur, permissiuarum actionum determinatio, aliarum gentium actionibus conformiter haud fieret, sicque hoc foret contra gentium decorum (§. 7.).

Sch. Notes velim, me hic non loqui de iure regiam dignitatem sibi adserendi, cui illustri iuris gentium positum argumentum iam satisfecit de LVDEWIG in tribus opusculis *EIVS Opusc. Miscell. P. I. nu. 1. 2. 3.* intertis, cui iungi potest KEMMERICH *Diff. de Corona Regi Borussiae a Deo data.* Quod enim coronationis ceremoniae, & ad regiam dignitatem adscensus, differant toto coelo, manifestum est. Absque itaque esset consequentia a coronatione, ad regiam dignitatem, ducta.

§. XXIV.

§. XXIV.

Gens, quae prae aliis sibi aequalibus, aut quatenus sal-
tim aequales sunt, se extollit, dicitur fastuosa, seu superba (ICK-
STATT *Elem. Iur. Gent. Lib. II. Cap. I. §. 21*). Extollit
vero se omnino prae aliis aequalibus gens ista, cuius Imperans
regia dignitate destitutus, regias ceremonias, ad quas pertinet
unctio regalis (*Observ. IV.*) adiectat: hinc fastuosa esset Gens,
cuius Imperans regia dignitate destitutus, sollenni unctione inau-
guretur.

§. XXV.

Pontifex, etsi supremus in Ecclesia Romano - Catholica
sit Monarcha, ideo tamen negotia, quae non sunt ecclesiastica,
sed potius politica regni, vi suprematus sui ad se pertinere, de-
fendere nequit, quamdiu specialis acquisitio probari nequit; quod
vri ex natura suprematus, quo gaudet Pontifex, ita et textibus
Iuris Canonici & testimoniis Pontificiorum probari potest. Vi-
desis LVDWIGIVM in Opusc. *Neniae Pontificis de iure reges
adpellandi* Cap II. §. 8. At enim vero coronatio non est nego-
tium ecclesiasticum, sed potius negotium politicum (§. 20.)
Pontifici itaque non competit ius coronandi, nisi speciatim proba-
ri possit, ad hanc vel illam coronationem peragendam ius sibi ac-
quisivisse.

Sch. I. Non est, quod obicias, Pontifici vi observantiae
Gentium competere ius coronandi, cum ex Historia Saeculi VI.
vsque ad Saeculum XI. satis constet, Christianos Reges anti-
quissimorum regnorum Romam adiisse, ibidemque a Pontifice
coronam sibi imponi, & ab hoc supremo Episcopo vngi curasse.
Sed, vt taceam, hodie hanc superstitionem Reges non amplius
permouere, vt Romam adeant, sicque per contrariam observan-
tiam hanc. si eam pro tali agnoscere velles, iam esse abroga-
tam, hi actus, etsi centum allegare posses, nunquam efficient
ob.

obseruantiam gentium, cum ex libero arbitrio agentium suscepti, sicque alios ad imitandum non obligare, nec Pontifici imitationem postulandi ius dare possint.

Sch. 2. Etsi vero secundum Ius Gentium positium generale, Pontifici non competat ius coronandi, Ius Gentium particulare tamen suppeditat exempla iuris coronandi Pontifici competentis. Quoad Germanos enim constat, Pontifici ius esse, coronationem Imperatoris Romanam, neuiquam vero Germanicam aliasque peragendi, etsi Imperatores hanc coronationem negligere possint, cum leges imperii fundamentales eos non amplius ad hanc, sed tantum ad Germanicam coronationem adstringant *Capitulat. nouiss. Art. III. §. 8.* & negligant eam iam a CAROLO V. ad nostra vsque tempora, salua imperiali dignitate.

§. XXVI.

Coronationem et praecipue vnctionis ritum inter solennia eius adhibendum, a persona ecclesiastica fieri, iure gentium non absolute necessarium; quamuis decorum gentium vnctionem a primariis regni clericis fieri postulet, etsi coronandus sit pontificiae religionis addictus, ita ut non obligatus sit vnctionem clerico requisitus secundum ius canonicum ad consecrationes peragendas necessariis instructio committere. Cum Coronatio per se non sit actus ecclesiasticus (§. 20), nec a clerico eam peragi ad formam legitimam iure gentium requiritur.

Quoniam vero moribus inualuit, vnctionis ritum peragi a primariis Regni clericis (*Observ. II.*), & si forma coronationis, quae vsu inualuit, negligitur, decorum Gentium violetur (§. 19.); decorum gentium vnctionem a primariis regni clericis fieri postulat.

D

Cum

Cum autem nec pontificiae religioni additi, obligati ad obseruanda ea, quae de vnctione regia disponit ius canonicum (§ 22), non nisi decorum Gentium postulat, etiam quoad coronandos pontificiae religionis, vnctionem a primariis regni clericis fieri. Sed & ne quidem ad actus ordinis pertinet vnctio regalis (§. 21.) hincque nequidem necesse est coronandum pontificiae religionis committere vnctionem clerico, requisitis secundum Ius Canonicum ad Consecrationem peragendam necessariis, instructo.

Schol. Moneo, iterumque moneo, me hic non nisi de ceremoniis coronationis loqui. Nego enim & pernego, Pontificem vel clericum vnctionis actum peragentem, per eum conferre regiam dignitatem, sicque Pontifici competere ius Reges adpellandi, etiam quoad Catholicos. Nego & pernego etiam clericum coronantem seu vnquentem, hoc tanquam vicarium Pontificis facere, est enim coronatio actus Regni, non vero actus hierarchicus.

§. XXVII.

Si coronatio vi legum regni fundamentalium peragitur ab Archiepiscopo regni, is eam non peragit tanquam vicarius Pontificis, nec requiritur eum esse palliatum. Cum quod quis ipse non habet, in alium transferre nequeat, & Pontifex non habeat secundum ius Gentium ius coronandi (§. 25.); nec Archiepiscopus coronans tanquam vicarius Pontificis agit.

Constat vero inter omnes ex mente Iuris Canonici Archiepiscopos ideo esse debere palliatos, vt possint peragere actus ordinis episcopalis, ad quos cum non pertineat coronatio (§. 21.) nec Archiepiscopum coronantem palliatum esse requiritur.

C A P. III.

D E

CORONATIONIS INTER GENTES EFFECTV.

§. XXVIII.

Coronationis effectus in genere duplicis generis sunt, Alios enim coronatio producit effectus respectu *subditorum*, alios respectu aliarum *gentium*. Mirro iam effectus quos respectu subditorum producit, & tantum de effectibus eius inter gentes eruendis ero sollicitus. Refero vero ad effectus coronationis inter gentes omne id, ad quod agendum vel non agendum vi coronationis gentes sunt obligatae, cum tamen absque coronatione talis non adfuisset obligatio.

Schol. Quamuis non quidem in ea sim haeresi acsi coronatio secundum ius publicum naturale seu vniuersale translationem imperii, vel facultatem translatum exercendi tribuat, quem effectum recte coronationi denegat FRITSCHE in *Iur. Publ. Vniu.* §. 236. non tamen ideo coronatio est actus, nullos omnino quoad subditos producens effectus, etiam secundum ipsum ius publicum vniuersale. Praeterea vero secundum ius publicum positium, proregnum diuersitate variae obueniunt quaestiones de coronationis effectibus, de quibus omnibus tamen pluribus agere praefens institutum non permittit.

Schol. 2. Dantur quidem adhuc alii effectus coronationis qui proprie nec subditos nec gentes respiciunt, veluti potentia strumas aliosque morbos curandi. Sed fabulis immorari uolo.

§. XXIX.

Differunt vero effectus coronationis inter gentes, prout coronatio vel prima coronatio est, vel coronatio repetita. Appel-

lo vero coronationem *primam* si nullus antecessorum iam coronandi unquam coronatus, *repetitam* vero si antecessores etiam coronati.

§. XXX.

Ipsi effectus coronationis inter gentes sunt duplicis generis; aut tales qui personam quae coronatur non egrediuntur, quos dico *personales*, aut tales qui personam coronati egrediuntur, ita ut de iis etiam alii participant, quos appello *reales*.

§. XXXI.

Regnum (ein Königreich) secundum ius gentium positivum, dicitur respublica cuius forma vel monarchica vel ex monarchica & alia forma mixta, cui solenni declaratione nomen regni imposita, & imperans regni dicitur *Rex*. *Regia dignitas* (die königliche Würde) vero dicitur qualitas, vi cuius quis fruitur praerogatiis quae Regibus prae aliis Imperantibus competunt.

§. XXXII.

Data regni & Regis notio est genuina. Respublicas tam, quam Imperantes in iis, diuersis nominibus insigniri, aliasque comitatus, alias ducatus, alias regna, alias aliis nominibus a inuicem distingui, indeque earum rectores titulis, Comitis, Ducis, Regis, alisque superbire constat. Haec diuersa nomina vero, cum per se non competant rebuspublicis eorumque imperantibus, usu gentium inualuisse necesse est. Cum itaque regni & regis titulus, ut de eo tantum dicam, usu gentium inualuit, nec hic titulus vnicus est qui usu receptus, necesse est aliquem characterem adesse ex quo reipublicae cuidam regni nomen competere, hincque eius rectorem Regem appellandum esse, cognosci potest. Hic character vero aut latet in differentia imperii seu potestatis ci-
uitis

uitis in diuersis rebus publicis, aut in reipublicae amplitudine, aut in solenni declaratione. Quod in differentia quae est inter diuersas reipublicas, quoad imperium ipsum quod in ea exercetur, non lateat, inde patet, quoniam omnis differentia secundum imperium aut in eo consistit quod sit imperium vel summum vel subordinatum, aut vel limitatum vel illimitatum. Ex historia vero constat dari regna in quibus summum obtinet imperium, dari vero etiam regna in quibus non nisi subordinatum imperium obtinet, & non solum summos Imperantes Reges appellari, sed & tales qui alios superiores aliquo modo habent. vid. de LVDEWIG *de iure appellandi reges* Cap. I. §. 9. *Opusc. Misc. T. I. N. I.* Nec minus per vulgarem experientiam notum, regna & reges inter se quam maxime differre, quoad limites imperio per leges fundamentales positos, & plures inter eos non nisi limitato imperio gaudere. Quod vero nec reipublicae amplitudo constituat characterem distinctiuium inter regna, aliasque reipublicas hoc nomine carentes, omnis aevi historia satis docet. Quodsi itaque differentia inter regna aliasque reipublicas, hincque etiam inter Regem & alios Imperantes hoc titulo destitutos, non lateat in diuersitate ipsius imperii, nec in diuersa amplitudine reipublicae eam a solenni declaratione derivandam, hincque datam Regni & Regis notionem genuinam esse patet.

Schol. Rem actu itaque tetigit, morum gentium si quis alius gnarus, LVDEWIGIVS, in *Diss. de auspicio regum* §. 3. qui, postquam in eruendo regii tituli significatu stylium oratorum a curiali distinguendum esse monuerat, ait: *Meretur vero stylo curiali is Rex dici: qui summam in alios habet potestatem.* Consuetudines tamen gentium hodie in mores induxerunt ut publica & solennis quo de voluntate summi imperantis constat, peterent regio honores, tituli praeterea regi accederet declaratio. Describimus ergo Regem moribus populorum hodiernis: personam quae summam in alios usu solenni tenet potestatem. Vid. etiam eius *Diss. de iure appellandi reges*, cuius totum primum

caput de reconditis sensibus verbi regalis agit, & praesertim
§. XIV.

§. XXXIII.

Per coronationem fit regiae dignitatis publicatio. Non
nisi Reges coronantur (*Obs. V.*). Qui itaque coronationis solen-
nitatem adhibet, declarat se velle Regibus se associare. Rex vero
qui est is gaudet regia dignitate (§. 5.), hinc per coronationem fit
regiae dignitatis publicatio.

Schol. Solent ideo multi coronationem definire per regiae di-
gnitatis publicationem. Vid. BECMANN *syn. dign. illustr.*
Diss. 5. c. I. §. I. FRITSCH *Iur. Publ. Vniu.* §. 236. Sed fal-
sa est haec definitio. Datur enim etiam Imperatoria coronatio
ad quam itaque haec definitio nequit applicari, nec hic coro-
nationis effectus in definitione gratis adsumendus, sed demon-
strandus.

§. XXXIV.

*Si hodie respublica quae haecenus comitatus seu ducatus
fuit in regnum conuertenda, Imperantem coronari necesse est.*
Respublica regnum fieri nequit nisi per solennem publicationem
(§. 31.). At enim vero coronatio continet solennem publicationem
regiae dignitatis (§. 33.), qua publicata Imperans fit Rex & res-
publica quam regit regnum (§. 31.), & hic publicandi modus in-
ter plures possibiles hodie semel per gentium mores receptus,
quilibet vero qui aliquid publicare vult obstructus ut utatur signis
ad eum effectum receptis; si itaque hodie respublica quae haec-
enus comitatus seu ducatus fuit in regnum euehenda Imperantem
coronari necesse est.

§. XXXV.

*Est itaque primae coronationis effectus comitatio reipu-
blicae, quae haecenus regnum non fuit, in regnum.* Cum vero
rei.

reipublica quae iam regnum est, tale per coronationem demum fieri nequit; *hic effectus repetitae coronationi tribui nequit* (§. 29.).

§. XXXVI.

Si antecessores coronati, successores salua regiali dignitate coronationem omittere possunt. Cum iam per primam coronationem constituatur regnum (§. 35.), qui vero imperat regno sit Rex, & qui Rex ei competat regia dignitas (§. 31.); si antecessores coronati salua regia dignitate successores coronationem omittere possunt.

Potest etiam sequenti modo haec propositio demonstrari. Coronatione fit publicatio regiae dignitatis (§. 33.), iam vero ab absentia publicationis regiae dignitatis non potest concludi ad absentiam ipsius dignitatis regiae; hinc possunt successores, si antecessores coronati, salua dignitate regia coronationem negligere.

§. XXXVII.

Cum licet diuersus imperium in regnis acquirendi modus obtineat, regna tamen ideo regna maneant, vi demonstrationis antecedentis, *sive regnum sit electiuum sive successiuum, quando antecessores coronati, successores salua regia dignitate coronationem omittere possunt.*

Schol. Maxima, si quid video, est similitudo inter coronationem & inuestituram, cum coronatio quasi inuestitura regia sit. Prout itaque sub inuestitura primi acquirentis comprehensi omnes eius successores, ita sub prima coronatione primi Regis comprehensi omnes in regno successores, sique successores coronantur fit quasi renouatio coronationis, prout sub prima inuestitura iam comprehensi inuestituram renouant.

§. XXXVIII.

§. XXXVIII.

Celsitudo regia (Son Altesse Royale, königliche Hoheit) dicitur, qui quaeue a regibus descendit, nec tamen imperat regno vel Regis coniux est.

§. XXXIX.

Titulus celsitudinis regiae est effectus coronationis. Cum titulus celsitudinis regiae iis tribuatur qui a regibus descendunt (§. 37.), ut vero respublica fiat regnum & per consequens ut Imperans Regis titulum acquirat (§. 31.) per coronationem efficitur (§. 34.); est titulus regiae celsitudinis itaque coronationis effectus.

Schol. Hinc patet hunc titulum ipso iure competere iis qui ex regio sanguine nati sique non necessarium esse concedi eum ab Imperante omnium dignitatum & titulorum in republica fonte quidem, sed non talium, qui vi natiuitatis iam competunt. III. SCHMAVSS. *Compend. Iur. Publ. L. 2. C. 4. §. VI.* FABRI *Staatskanzley T. L. Cap. 14. p. 777.*

OBSERVATIO V.

In germania Imperans facta electione vitur titulo electi Regis Romanorum, quamprimum vero coronatio germanica facta, qui antea titulo regis romanorum electi vtebatur, titulo electi Imperatoris Romani vii incipit, si est electus tanquam praefens Imperans, titulo Regis Romanorum sine addito vero, si est electus tanquam futurus Imperans, coronatione imperiali romana nondum impetrata vero, non simpliciter titulo Imperatoris Romani vitur, sed potius titulum electi Imperatoris Romani per germanicam coronationem impetratum continuat, donec coronatio imperialis Romana sequitur. Notum est enim quam quod notissimum ante MAXIMILIANVM I. in germania Imperantes vel Reges Romanorum appellatos esse, si nimirum a Pontifice nondum erant coronati, vel Im.

Imperatores, Romanos, si a Pontifice erant coronati, licet Franco-
furti A. 1378. decretum, electum statim post electionem Imperato-
rem Romanorum esse nominandum. Vid. SCHMAVSS. Corp.
Iur. Publ. Acad. n. 2. p. m. 2. MAXIMILIANVS vero pri-
mus fuit, qui coronatione imperiali romana nondum facta, titulo
Imperatoris, sed non simpliciter, verum cum addito: *electi* vti
coepit. Occasionem narrat MÜLLERVS in dem Reichs-Tags-
Staat, Lib. 5. Cap. 6. intentionem suam ipse Maximilianus vero
declarat in dem Circular-Schreiben an die Reichsstände de 1508.
apud SCHMAVSSIVM in *Corp. Iur. Publ.* n. VII. p. m. 48.
MAXIMILIANVM vero ad hunc vsque diem imitari, modo
antea explicato, eius successores, cuilibet actu publica euoluenti
patebit. Sic enim iam primus eius successor CAROLVS V. in
reuerſalibus Collegio electorali datis se ELECTVM ROMANO-
RVM REGEM appellat. v. gegenwärtige Verfassung der kaiser-
lichen Regierung in Teutschland p. 713. & *Protocollum electionis*
CAROLI V. apud GOLDASTVM politischer Reichshandel
pag. 14 seq. Peracta coronatione germanica vero statim titulo
ELECTI IMPERATORIS ROMANORVM vsus. GOLDA-
STVS l. c. p. 55. & Reichsfassungen P. I. p. 244. Et in hunc
vsque diem hunc morem obseruari docent recentissimae capitula-
tiones & alia documenta quae post electionem & ante coronatio-
nis solennia expediri solent. v. Reuerſales CAROLI VI. in der
gegenwärtigen Verfassung p. 713. & CAROLI VII. & FRAN-
CISCI apud MOSERVUM in suis capitulationum editionibus.

§. XL.

*Coronatio germanica Imperantium in germania operatur
tituli Regis Romanorum vel electi Imperatoris romani vsus, &
a coronatione imperiali romana dependet tituli imperatoris vsus.
Cum ante coronationem germanicam Imperantes germaniae non
vantur titulo Regis Romanorum vel electi Imperatoris Romano-
rum,*

E

rum,

rum, post eam vero eo vtantur, (*Obseru. V.*); quod germanica coronatio hos effectus producat est manifestum.

Et cum etiam ante coronationem imperialem romanam non vtantur Imperantes in germania titulo Imperatoris Romani, post eam vero vtantur eo (*Obseru. V.*); quod a coronatione imperiali romana pendeat vsus tituli Imperatoris Romanorum itidem patet.

§. XLI.

Sanctitas imperantium dicitur eorum inuiolabilitas singularis. Inuiolabilitas vero dicitur *singularis*, si singulari poena munita.

Schol. Prout violari quis potest non solum immediate sed & mediate, ita etiam sanctitas non solum immediate imperantis personae competit, sed & extenditur ad alias personas, imo etiam ad res. Hinc notum est etiam residentiis tribui sanctitatem. Vid. STRYCKII *Diss. de residentiarum sanctitate.*

§. XLII.

Cultus regius dicitur complexus singulorum honoris & reuerentiae signorum, qui Regibus exhiberi solent.

Schol. Singularis Regum eminentia merito postulat singulari reuerentiam, quem etiam ab antiquissimis temporibus Regibus tribui constat, ita vt veteres in excessu potius, quam in defectu peccauerint. Pertinent vero ad cultum regium, *genuflexio, oscula, adoratio*, alique ritus varii. BECMANN *Synt. Dign. Illustr. Diss. VIII. Cap. 1. & 2.* Pertinent quoque ad cultum regium solennitates quae exhibentur in specialibus pompae solennis descriptionibus, quoad ordinem procedendi, campanarum sonitum, tormentorum bellicorum tonitrua, tubarum clangorem, arcus triumphales, cereas & incensa, faustivas acclamationes & similia alia, quae in *theatro & diario Europaeo* aliisque

que actorum publicorum collectionibus passim extant. Nota etiam est apotheosis apud gentes, de qua egregium commentarium historicum edidit SCHOEPLINVS de Apotheosi sue consecratione Imperatorum Romanorum.

§. XLIII.

Regia sanctitas & cultus regius a coronatione non dependent, sed potius sanctitas regis non coronati eadem est cum sanctitate regis coronati, & idem cultus debetur regi non coronato, qui debetur regi coronato. Regiam dignitatem esse unicum sanctitatis regiae & cultus regii fundamentum per se patet. Cum itaque non ipsa regia dignitas conferatur per coronationem, sed potius coronatio non nisi publicationem regiae dignitatis inuoluar (§. 33.); nec regia sanctitas regiusque cultus a coronatione dependent.

Quicquid vero a coronatione non dependet id nec per coronationem augetur & minuitur; hinc sanctitas Regis non coronati eadem est cum sanctitate Regis coronati, & idem regius cultus qui debetur Regi coronato, debetur etiam Regi non coronato.

Schol. Distinguendum itaque inter effectus quos reuera producit coronatio, & eos qui ex opinione hominum, praefertim plebis, pro talibus habentur. Vid. Schol. ad §. 14. & SPENERI Teutsches Staatsrecht L. 4. Cap. §. 3. n. a.

§. XLIV.

Praecedentia regum est prioritas loci in ordine a pluribus simul obseruando regibus competens; eaque duplex est praecedentia Regum inter se, & praecedentia inter reges & alios qui Reges non sunt.

§. XLV.

Praecedentia regum non dependet a coronatione. Et si secundum ius gentium naturale iure perfecto vni genti non compe-

tar praecedentia prae alia gente, secundum ius gentium positium tamen praecedentiam quandam inter gentes inualuisse, notò notius est. Fundamentum huius praecedentiae vero, est vel obseruantia gentium, vel pactum (§. 10.). At enim vero neque per obseruantiam inualuit a ceremonia illa, qua coronatio fit, praecedentiam dependere, neque tale pactum, quo gentes in genere praecedentiam secundum coronationem determinauerint, adest (*Obs.* I.); hinc Regum praecedentia a coronatione non dependet.

Schol. 1. Hoc interim non nego, coronationem aliquid conferre posse ad praecedentiam. Notum est, secundum ius gentium positium Imperatores & Reges similesque Monarchas, prae rebus publicis liberis in specie sic dictis, priorem locum obtinere. Quod si itaque populus liber Regem sibi praeficit isque prout necesse est coronatur (§. 34.), omnino coronatio etsi non tribuat praecedentiam, sed potius noua dignitas eam operetur, tamen aliquid confert ad eam acquirendam.

Schol. 2. Principia ex doctrina de praecedentia gentium deprompta ad quae in ipsa demonstratione prouoco, hic demonstrare a scopo meo alienum, vnde nec iis immorari volo. Euoluat qui de iis dubitat HOEFMANNI *Diss. de fundamento decidendi controuersias de praecedentia inter gentes* & KAHLII *Diss. de praecedentia gentium.*

§. XLVI.

Etsi Rex non fit coronatus, corona tamen aliisque insigniis eum uti, eique ea in solemnibus actibus praeferrí, ne quidem decoro gentium repugnat. Cum enim coronae aliaque insignia cultui regio inferuiant (§. 41.), regius cultus vero non differat siue Rex sit actu coronatus siue non (§. 42.), nec is contra decorum agat qui signis honoris sibi competentibus utitur; etsi Rex non coronatus corona tamen aliisque insigniis eum uti, eique ea in solemnibus actibus praeferrí, ne quidem decoro gentium repugnat.

Sch.

Schol. Quodsi coronae essent signum factae coronationis, prout primo intuitu videtur, omnino inconueniens foret non coronatum vti tamen coronis. Sed non video quo iure defendi possit, coronas praecise symbolum coronationis factae esse, sed potius inseruiunt tantum coronae, prout reliqua insignia, pompae & splendori, sicque earum vsus non praecise praesupponit factam esse coronationem. Vid. LVDEWIG ad A. B. T. 26. p. 632. n. e.

§. XLVII.

Coronationis solennia gentibus vicinis amicis significari, decorum gentium requirit. Prout natalitia, nuptias, mortem, ita etiam festos inaugurationis dies gentes vicinas sibi significare sole-
re, ex communi experientia constat. Cum vero ad hoc facien-
dum secundum principia iuris gentium naturalis nulla, ne quidem
imperfecta, obligatio adsit, nec hunc gentium morem, deficientem
tacita voluntate gentium ex obseruantia gentium imitari debeant
gentes (§. 6.); non nisi decorum gentium postulare, vt coronatio-
nis solennia significantur gentibus vicinis amicis, patet (§. 8.).

Schol. LVDEWIGIUS in Diss. de iuris gentium laesione §. XLI. idem sentit, dum ait: significare principes sibi inuicem natalitia, nuptias, mortem, aduentum in vicinia, festosque inau-
gurationis dies, quae humanitatis officia impune negligi possunt,
per decreta naturae. Stricter hic nexus in gentium iure. Me-
mini Regis, qui, nouissimo tempore, neglectum ultimi accepit in
sui ignominiam. Cuius animus ante pacari non potuit; quam
constiterat, curialium scribarum hanc culpam fuisse, carcere &
multa vindicatum grauitur.

§. XLVIII.

*Decorum gentium exigit gratulari coronatum peractus co-
ronationis solennitatibus a vicinis gentibus amicis.* Cum per co-
ronationem regia dignitas suscepta publicetur (§. 33.), quod hic
actus publicam laetitiam operetur dubio caret. At enim vero non
so.

solum officia gentium imperfecta iniungunt gratulationem propter publicam laetitiam gentium vicinarum amicarum (ICKSTAT. *Elem. Iur. Gent.* L. II. C. VI. §. 3), sed & gentes solent in istiusmodi casibus hoc officio fungi. Hi mores vero cum propter defectum tacitae voluntatis non denegerauerint in obseruantiam gentium (§. 6.); decorum gentium exigit gratulari coronatum peractis coronationis solennitatibus a vicinis gentibus amicis (§. 8.).

§. XLIX.

Cum vero si gens negligit decori officia, nec altera gens ad ea exhibenda amplius obligata; *gens ea cui non facta significatio coronationis, citra decori neglectum gratulationem omittit.*

§. L.

Coronatio est actus possessorius imperii regni in quo quis coronatus. Qui in regno quodam coronatus publicat regiam dignitatem sibi in regno in quo coronatur competentem (§. 33.). Publicare in regno quodam regiam suam dignitatem vero, est actus qui manifesto ad imperii exercitium in regno pertinet, & actus quo imperium exercetur est actus possessorius imperii in regno; coronatio itaque est actus possessorius imperii regni in quo quis coronatus.

Schol. Hinc non sine ratione, si successio controuersa, quam primum fieri potest, ad coronationem progreditur pars victrix, prout exempla recentissima coronationum Bohemicarum euincunt.

§. LI.

Si Imperans qui sibi acquisiuit imperium in regno quodam, in cuius quieto exercitio haecenus etiam fuit, coronatur, talis coronatio non est apprehensio possessionis. Cum qui in possessione est, non demum apprehendat eam, etsi etiam peragat actum qui alias possessorius actus, & per hypothesein coronandus in possessione.

essione imperii sit, quod sub data hypothefi coronatio non fit possessionis apprehenfio, patet.

§. LII.

Omnes effectus possessionis inter gentes, sunt etiam effectus coronationis inter gentes, si per eam possessio acquiritur. Possessio enim producere debet suos effectus si adest, sicque quomodo acquiritur perinde est. Quae cum ita sint, omnes possessionis effectus inter gentes, sunt etiam effectus coronationis, si per eam possessio acquiritur.

Schol. Possem quidem ex hoc principio varias cogere conclusiones, sed, ut breuitati studeam, vela contraho. Qui vero sint possessionis inter gentes effectus, ex instituto ostendit WALD-SCHMIDT in Diss. de possessione eiusque effectu inter gentes.

§. LIII.

Si coronatio peragenda in loco extra fines territorii coronandi sito, coronatio operatur ius aperturae, eo effectu, ut coronandus cum suo comitatu possit intrare territorium coronationis peragenda causa. Cum semper qui obligatus est, vi ipsius obligationis, habeat ius ad omnia ea sine quibus obligationi satisfieri nequit, & sub data hypothefi obligationem, coronationem in certo loco peragendi, sine iure aperturae sub dictis limitationibus, implere nequeat coronandus, quod ei qui in certo loco coronandus sub dictis limitationibus competat ius aperturae dubio caret.

Schol. Prout effectus coronationis quoad subditos est ius intradae quod vocant, si in certo territorii loco coronatio peragenda; ita effectus coronationis inter gentes, est ius aperturae. Quod vero Rex qui in alterius territorio est coronationis gratia, nulla alia iura praetendere possit, quam quae in genere competunt principi in alieno territorio degenti, per se patet.

F

Hinc

Hinc v. g. non potest *oblationem clauium* exigere, prout domino territorii, vi iuris intradae recipiendo, portarum claues offerendae. Conf. BESOLDVS *Thef. Pract.* verb. Schlüssel & BECMANN *Synt. Dign. Illustr.* Diss. 8. Cap. 2. § 5. vbi singularem Rhemenium consuetudinem ex *Ceremoniali gallico* refert, qua ministerium clauis porrigendi Regi coronationis causa aduentanti, non a magistratu, sed a puella forma & moribus conspicua peragitur.

§. LIV.

Coronatio ei qui coronationem peragit, nullum ius tribuit in eum quem coronat. Cum coronatione fiat regiae dignitatis publicatio (§. 33.), coronans non nisi minister est per quem actus publicationem regiae dignitatis inuoluens peragitur. Cum vero ex eo quod quis tanquam minister publicandae regiae dignitatis adhibeatur, non fluant iura in coronandum; nec coronatio ei qui coronationem peragit vllum ius tribuit in eum quem coronat.

Schol. Flebile itaque est argumentum, quando a coronatione a Pontifice peracta, concluditur ad subiectionem eius quem coronat, vel ad ius regiam dignitatem conferendi. Sed satis iam exploisit has nenas Pontificis de LVDEWIG in *Neniis Pontificis de iure appellandi reges* Cap. 3. §. 5.

§. LV.

Superfunt quidem adhuc varia de coronationis effectu inter gentes, praesertim quoad coronationes coniugum & futurorum successorum, dicenda, sed filum subitaneae huius opellae merito abrumpo, vt ad id veniam quod est primum & praecipuum huius descriptionis.

Illu-

Illuxit nimirum laetissimus ille dies, quo AVGVSTISSIMI & POTENTISSIMI DANIAE REGIS, PATRIS PATRIAE iam sancta tempora regio diademate cinguntur. Sic non suscipitur quidem demum Regia dignitas, sed declaratur ea tantum, modo solenni, adhibis ceremoniis gentium moribus conformibus. Haec tanta solennitas, regio splendore, regiaque pompa peragenda, publicam omnium excitat laetitiam, omniumque commouet animos TANTI REGIS salutem ardentissimis votis exoptandi, piumque desiderium testandi, faustissimis adclamationibus. In hoc communi omnium gaudio, demisso licet, ardentissimo tamen, pectore vota votis, plausus plausibus addo, pagellis hisce laetitiam effusissimam adumbrantibus. DEVS vero T. O. M. exaudiat calidissima omnium fidelium subditorum, in quaë & haec mea desinit dissertatio, vota, pro AVGVSTISSIMI REGIS salute, vt religionis, iustitiae, artium, pacis, omnique fortunae secundissimae stator sit perpetuus & constantissimus.

PRAE-

PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
DOMINO
RESPONDENTI
S. P. D.
PRAESES.

Ascendis cathedram, die quo POTENTISSIMVS REX DANIAE, cuius sceptro TVA Patria parat, inauguratur quam solennissime, disquisitionem de coronationis inter gentes effectu defensusus. Primitias studiorum tuorum itaque consecras REGI, cui vt aliquando inferuire possis, omnem in addiscendis litteris operam & industriam collocas. Elegisti me comitem, & me TIBI comitem eo lubentius dedi, quo laudabilius est tuum, die hoc lactissimo TVAE in REGEM pietatis documentum edendi, propositum. Perge nunc strenue, prout huiusque fecisti, in moribus simul & litteris proficere & res tuas ita agere, vt te dignum reddas aliorum fauore. Sic a tua parte implebunt officia TIBI debita, ad quae implenda me semper promptum inuenies paratissimumque. Iam defungor gratulandi officio, de eruditio- nis quod edis specimine. Adde vota, vt prospere TIBI omnia succedant, quo breui consequaris fructus virtute TVA dignos, hoc est, largissimos pariter ac amplissimos. Adde petitem, vt semper eo, quo cepisti, amore & in posterum me persequi pergas. Dabam Halae d. 5. Sept. MDCCXXXVII.

ULB Halle

002 729 385

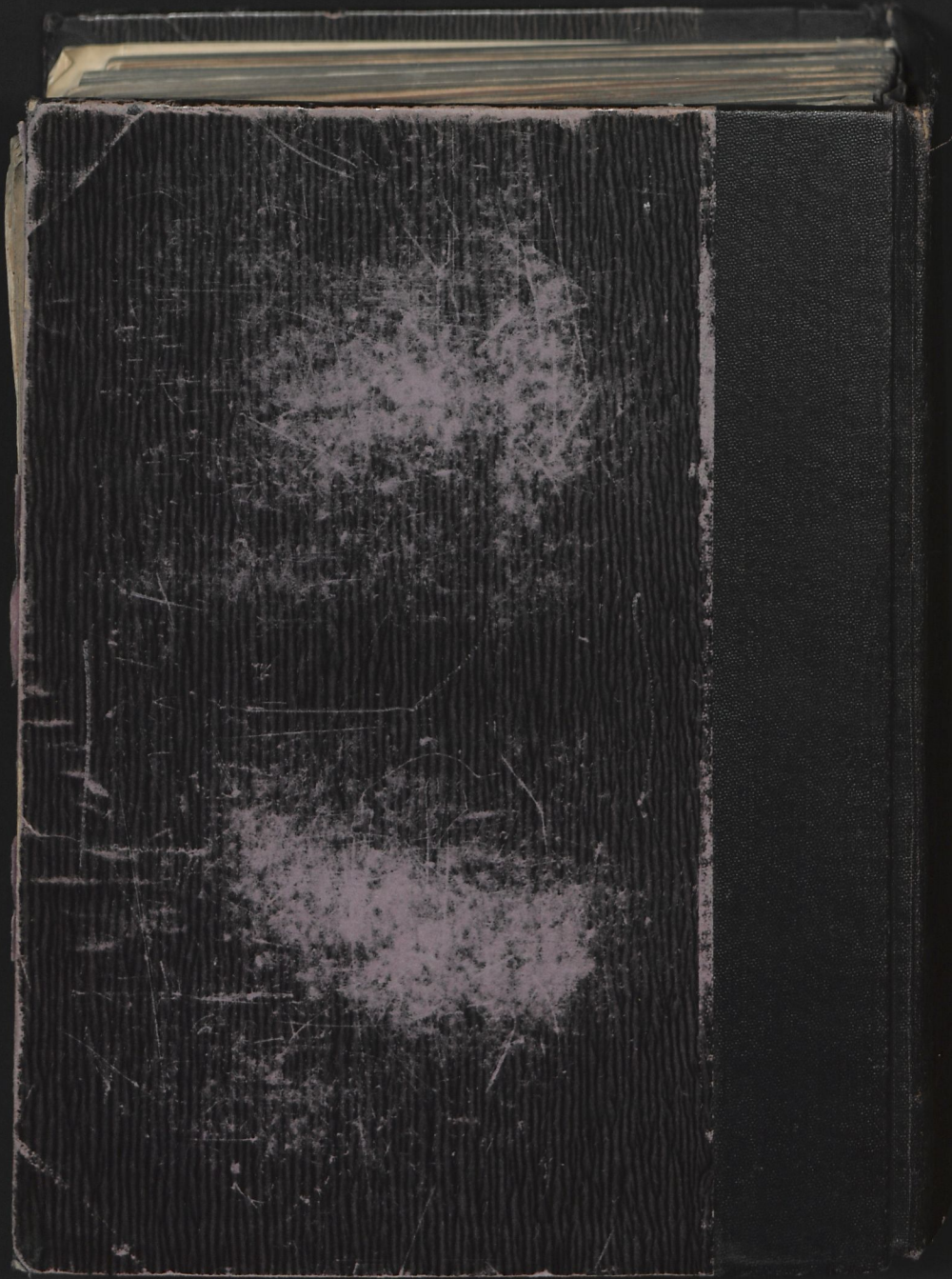
3

v>18

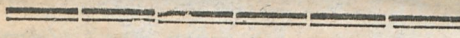
St

DISSERTATIO IVRIS GENTIUM POSITIVI
 DE
CORONATIONE
 EIVSQUE
EFFECTV INTER GENTES

1747 116

QVAM
 PRAESIDE
 VIRO CONSULTISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
D. DANIELE NETTELBLADT

POTENTISS. PRUSS. REGI A CONSILIIS AVLICIS,
 ET PROFESSORE IVRIVM ORDINARIO

IN FESTO CORONATIONIS
POTENTISSIMI REGIS DANIAE

DIE IV. SEPTEMBR. MDCCXLVII

PUBLICO ERVDITORVM EXAMINI

SUBMITTET
HENRICVS WILHELMVS LÜBBEN
 OLDENBURGENSIS.

HALAE,
 TYPIS HENDELIANIS.

(5 1/2)

